

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το υπ' αριθ. **14/2021** πρακτικό συνεδρίασης
του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βέροιας

Αρ. απόφ. **238/2021**

Π ε ρ ί λ η ψ η

Έκφραση γνώμης του Δ.Σ. για την αναγκαιότητα
μετάφρασης των Οθωμανικών Κωδίκων που
φυλάσσονται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους
του Νομού Ημαθίας.

Σήμερα **25 Οκτωβρίου** του έτους **2021** ημέρα της εβδομάδας **Δευτέρα** και ώρα **18:00** συνήλθε σε τακτική μεικτή συνεδρίαση: α) δια ζώσης, στο Δημαρχείο, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου Βέροιας, Μητροπόλεως 46 και β) με τηλεδιάσκεψη (με χρήση της τεχνολογίας του e-presence (www.epresence.gov.gr) ύστερα από την με ημερομηνία **21-10-2021** γραπτή πρόσκληση του Προέδρου που δόθηκε σ' όλους τους Συμβούλους και τους Προέδρους Κοινοτήτων και στον Δήμαρχο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του ν.3852/2010, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 74 του ν.4555/2018 και τροποποιήθηκε από τα άρθρα 177 και 184 του ν.4635/2019 και το άρθρο 10 του ν.4674/2020.

Αφού διαπιστώθηκε ότι παραβρίσκεται ο Δήμαρχος και ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, αφού επί συνόλου **41** μελών βρέθηκαν παρόντα **38** μέλη:

Παρόντες

Απόντες

1) Η. Τσιφλίδης, 2) Β. Παπαδόπουλος, 3) Σ.Ασλάνογλου, 4) Κ. Ρίζος, 5) Θ.Θεοδωρίδης, 6)Α.Τσαχουρίδης, 7) Σ.Διαμάντης, 8) Β.Λυκοστράτης, 9) Κ. Γρηγοριάδης, 10) Λ.Ακριβόπουλος 11) Θ. Κορωνάς, 12) Α.Λαζαρίδης, 13) Α.Σιδηρόπουλος, 14) Λ.Ασλανίδης, 15) Γ.Μπατσαρά, 16) Σ. Τζήμα, 17) Ε.Κελεσίδης, 18)Κ.Βασιλειάδης, 19) Κ.Παλουκίδης, 20) Δ.Πυρινός, 21) Χ.Τσιούντας, 22)Ν.Λαζόπουλος, 23) Π.Παυλίδης, 24) Μ. Σουμελίδης, 25) Γ.Γουλτίδης, 26) Γ.Μιχαηλίδης, 27) Ν.Αγγέλου, 28) Β.Στεφανόπουλος, 29) Α.Μαρκούλης, 30) Κ.Τροχόπουλος, 31) Κ.Θεοδωρίδης, 32) Π.Μουχτάρη, 33) Δ.Τσανακτσίδης, 34) Δ.Ράλλη, 35) Γ.Δεμερτζίδης, 36) Χ.Τσολακίδης 37) Γ.Μελιόπουλος, 38) Ι.Τσαναξίδης.	Α.Δέλλας, Χ.Κελεσίδης, Σ.Στουγιάννος
--	--------------------------------------

Παρόντες πρόεδροι και εκπρόσωποι Κοινοτήτων

Γ.Τσιλογιάννης

Απόντες πρόεδροι & εκπρόσωποι Κοινοτήτων

Σ.Κωτσιαντής, Σ.Παπά, Μ.Παπαδοπούλου, Ε.Χειμωνόπουλος, Α.Ζησιόπουλος, Η.Σοφινίδης, Ι.Βοργιατζίδης, Γ.Λιλιόπουλος, Κ. Τζήμας, Α. Τσιφλίδης, Χ.Κεχαΐδης, Γ.Ευτηριάδης, Α. Τσαπράνης, Ι.Σιδηρόπουλος, Ν.Μαργαριτόπουλος, Α.Καραβασίλης, Ι.Χειμώνας, Ι.Καραγιάννης, Χ. Τσανασίδης, Κ.Βύζας, Γ.Σίτας, Ε.Παγούρας, Π. Ποταμόπουλος, Α.Πιτούλιας, Μ. Λαμπριανίδης, Χ.Κεφτές, Η.Καραμήτσος
--

Σημείωση: 1) Κατά την προ ημερήσιας διάταξης συζήτηση αποχώρησε η κ. Δ.Ράλλη.

2) Κατά τη συζήτηση της υπ' αριθ. 233/2021 απόφασης αποχώρησαν οι κ.κ Ν.Λαζόπουλος, Μ.Σουμελίδης και προσήλθε ο κ. Λ.Ακριβόπουλος.

3) Κατά τη συζήτηση της υπ' αριθ. 236/2021 απόφασης αποχώρησε ο κ.Θ.Θεοδωρίδης και η κ.Π.Μουχτάρη.

4) Κατά τη συζήτηση της υπ' αριθ. 238/2021 απόφασης αποχώρησε ο κ.Δ.Τσανακτσίδης

5) Κατά τη συζήτηση της υπ' αριθ. 245/2021 απόφασης αποχώρησαν οι κ.κ Χ.Τσολακίδης και Π.Παυλίδης.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος, εισηγούμενος το 5ο θέμα της ημερήσιας διάταξης, έθεσε υπόψη του συμβουλίου το από 13-10-2021 εισηγητικό σημείωμα της αντιδημάρχου παιδείας Συρμούλας Τζήμα, που έχει ως εξής:

Έχοντας υπόψη την επιστολή που απηύθυνε στον Δήμαρχο Βέροιας, στην Αντιδήμαρχο Παιδείας αλλά και σε μία σειρά φορέων και προσώπων της Βέροιας ο ιστορικός ερευνητής και πρώην Λυκειάρχης κ. Παύλος Πυρινός εισηγούμαστε στο Δημοτικό συμβούλιο να ψηφίσει υπέρ της αναγκαιότητας μετάφρασης των Οθωμανικών Κωδίκων που φυλάσσονται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους Νομού Ημαθίας, στο ιστορικό κτήριο επί της οδού Ολγάνου. Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου θα διαβιβαστεί στο υπουργείο παιδείας και σε άλλα σχετιζόμενα υπουργεία ώστε να μεριμνήσουν σχετικά με τη χρηματοδότηση μίας μεταφρασμένης έκδοσης τους.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι το χρονικό διάστημα στο οποίο αναφέρονται 1062-1882 αποτελεί ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ιστορίας της Βέροιας για το οποίο είναι ελάχιστες οι γνώσεις μας. Η έλλειψη πρόσβασης στους αμετάφραστους κώδικες αποκρύπτει από τη μελέτη σημαντικότερα στοιχεία για μία ολοκληρωμένη παρουσίαση της ιστορίας της Βέροιας για τα αντίστοιχα χρόνια της τουρκοκρατίας. Μέσα από την μετάφραση των νομικών αυτών κειμένων που αφορούν την επίλυση αστικών, εμπορικών και ποινικών υποθέσεων θα ξετυλιχτούν πτυχές της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής εκείνης της εποχής. Οι μεταφρασμένοι κώδικες θα αποτελέσουν αδιαμφισβήτητα πολύτιμη ιστορική πηγή για όλους και συνάμα τουριστικό πόλο έλξης.

Αντίστοιχη έκδοση σειράς μεταφρασμένων κωδίκων έχει πραγματοποιηθεί με επιτυχία στο Δήμο Χανίων. Καλούμε λοιπόν το δημοτικό συμβούλιο Βέροιας να ψηφίσει υπέρ της αναγκαιότητας μετάφρασης των οθωμανικών κωδίκων που φυλάσσονται στα Γ.Α.Κ. Νομού Ημαθίας και στη διαβίβαση της σχετικής απόφασης ως εκτέθηκε ανωτέρω.

Και κάλεσε το συμβούλιο ν' αποφασίσει σχετικά.

Τζήμα: Η επιστολή έτσι όπως μας ενεχυριάστηκε από τον κ. Πυρινό αυτήν τη φιλοσοφία είχε, ότι θέλει σύσσωμο το Δημοτικό Συμβούλιο να εκφράσει μια θετική γνώμη ούτως ώστε αυτή να αποτελέσει ακόμα ένα εργαλείο-όπλο στην φαρέτρα του αγώνα που έχει να ξεκινήσει για την μετάφραση των Οθωμανικών Κωδίκων.

Εμείς θα διαβιάσουμε την απόφαση στο αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας και ίσως και στο Υπουργείο Πολιτισμού και από εκεί και πέρα θα συνεχίσει την προσπάθεια ο κ.Πυρινός, ώστε να υπάρξει μια χρηματοδότηση από το Υπουργείο, για να αναλάβει την μετάφραση των κωδίκων όπως είχε γίνει αναλόγως και σε άλλους Δήμους της χώρας, όπως στα Χανιά.

Ήταν ιεροδικείο η Μουφτία για ένα μεγάλο διάστημα από το 1602-1882, μιλάμε για ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα πάνω από 200 χρόνια. Υπάρχει ένα κενό ιστορίας μέσα από περιοδική, αστικές, ποινικές υποθέσεις, ήταν το ιεροδικείο της εποχής οπότε ξετυλίγεται όλοι η κοινωνική, πολιτική, οικονομική ζωή της Βέροιας εκείνης της εποχής και θα είναι πολύ χρήσιμο να αντλήσει στοιχεία ο σύγχρονος πολιτικός, αλλά και ο μαθητής, ο γονιός, ο πολίτης της Βέροιας για την τοπική ιστορία

Μπατσαρά: Η σπουδαιότητα των κωδίκων αυτών είναι αυταπόδεικτη, θα ήθελα να συγχαρώ τον κ.Παύλο Πυρινό για την τεράστια δουλειά και την έρευνα που κάνει χρόνια τώρα και προσφέρει στην τοπική Ιστορία. Αυτό το κομμάτι των κωδίκων νομίζω ότι θα συμπληρώσει την ιστορία και θα προσφέρει στοιχεία για την περίοδο αυτή, γιατί όπως χαρακτηριστικά ειπώθηκε υπάρχει ένα κενό.

Μακάρι να χρηματοδοτηθεί η μετάφραση αυτών των κωδίκων και εγώ θα κάνω μια πιο διευρυμένη πρόταση, επειδή ζούμε στην εποχή της τεχνολογίας, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης των πάντων, της διάχυσης της γνώσης και της πληροφορίας, σίγουρα ο εμπλουτισμός με έντυπο υλικό μιας βιβλιοθήκης είναι πολύ σημαντικός, αλλά και η ψηφιοποίηση σε δεύτερο βήμα όλων αυτών των κωδίκων, θα έχει να προσφέρει πολύ περισσότερα.

Είχα βιώσει ανάλογο έργο, την ψηφιοποίηση της βιβλιοθήκης της Αργυρούπολης, η οποία φυλάσσεται στην Εύξεινο Λέσχη Ποντίων Νάουσας κι είχε γίνει την περίοδο που ήταν Νομάρχης ο κ. Καραπαναγιωτίδης. Τότε έτυχε να είμαι Νομαρχιακή Σύμβουλος και για ένα χρόνο αντινομάρχης. Το θεωρώ πολύ σημαντικό αφού εξασφαλίσουμε το πρώτο βήμα και από εκεί και πέρα το βλέπουμε.

Μελιόπουλος: Η επιστολή του κ.Πυρινού που επισυνάπτεται είναι αρκούντως διαφωτιστική, κατατοπιστική, μας βρίσκει σύμφωνους, αλλά θα ήθελα να υποβάλλω μια ερώτηση προς την διοίκηση του Δήμου. Η απόφαση που θα πάρουμε έχει νόημα να είναι μία απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου και πρέπει να περιγράφει τι ακριβώς ζητούμε και από ποιόν το ζητούμε;

Τζήμα: Η εισήγηση είναι για έκφραση θετικής γνώμης για την αναγκαιότητα μετάφρασης αυτών των κωδίκων, άρα η απόφασή μας θα είναι προς αυτό, ότι όλοι σύσσωμοι κρίνουμε ότι είναι αναγκαίο να μεταφραστούν ή να ψηφιοποιηθούν όπως είπε και η κ. Μπατσαρά. Αυτό θα το αναλάβουν ειδικοί μεταφραστές γιατί είναι Ισλαμικοί κώδικες, θα το ορίσουν αυτοί που θα το χρηματοδοτήσουν, το Υπουργείο Παιδείας, εκεί θα το διαβιβάσουν, ενδεχομένως να το αναθέσει στο Τμήμα Βαλκανικών και Σλαβικών Σπουδών που έχει επιστήμονες της Τουρκικής γλώσσας.

Πυρινός: Η Οθωμανική κατοχή μας άφησε κάποια αρχεία της διοίκησής της, για τις μεν περιοχές της Νότιας Ελλάδας, οι οποίες επαναστάτησαν το 1821 καταστράφηκαν κατά κανόνα λόγω αδιαφορίας ή εχθρότητας και υπάρχουν λίγες διασωθείσες ενότητες που βρίσκονται στην Ιστορική και Τεχνολογική Εταιρεία, στην Εθνική Βιβλιοθήκη, στο Μουσείο Μπενάκη.

Αντίθετα, για τις περιοχές που απελευθερώθηκαν το 1912 και δεν πρόλαβαν οι Μουσουλμάνοι να τα πάρουν μαζί τους, έχουν διασωθεί αρκετά και ανάμεσα στις πόλεις αυτές είναι και η Βέροια με τα περισσότερα αρχεία. Οθωμανικά είναι τα Χανιά, το Ηράκλειο που η μετάφραση έγινε από τον Δήμο γιατί ανήκαν στην Δημοτική Βιβλιοθήκη σε τόμους, την Κοζάνη, την Σάμο και εμείς.

Πρόκειται για ιεροδικαστικά αρχεία όπου μέσα σε αυτά καταγράφονται διατάγματα της κεντρικής εξουσίας, αποφάσεις δικαστικές με ενδιαφέροντα στοιχεία οικονομικού, κοινωνικού και προσωπικού χαρακτήρα για την ιδιοκτησία, το γαιοκτητικό καθεστώς, τη φορολογία, τον πληθυσμό, τη βιοτεχνία, το εμπόριο, τις συντεχνίες, απογραφές περιουσιών διαθήκες, έως και σημαντικά πολεμικά γεγονότα.

Πιθανώς μέσα σε αυτούς τους κώδικες που είναι από 1600-1800 να βρούμε πληροφορίες για το 1821. Η περίοδος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είναι κομμάτι της ιστορίας μας για τα σημερινά γεωγραφικά σύνορα της χώρας μας, κάποιες περιοχές δεν είχαν ενταχθεί ποτέ, κάποιες για λίγα χρόνια, άλλες για τετρακόσια χρόνια, άλλες για περισσότερο όπως η Βέροια, άλλες περιοχές που στέναζαν υπό τον δυνάστη, ή άλλες με προνόμια που ήταν πιο ελεύθερες.

Με την μετάφραση αυτών των κωδίκων θα έχουμε πλήθος πληροφοριών που θα φέρουν στο φως για τη συγκεκριμένη περίοδο πολλά πράγματα για την πόλη. Φυσικά ανήκουμε στην Δύση, αφού εμείς βάλαμε τα πολιτισμικά και φιλοσοφικά θεμέλια όλου του σημερινού προηγμένου κόσμου, ωστόσο πριν από δύο αιώνες, υπό μια ευρεία έννοια, ήμαστε σκλάβοι επί οθωμανικής αυτοκρατορίας, αλλά ήμαστε και υπήκοοι, όπως υπήκοοι ήμαστε και επί Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, είχαμε αρκετά προνόμια σε σχέση με άλλους λαούς αφού μεγαλουργήσαμε στο εμπόριο, τις διπλωματικές σχέσεις και τα γράμματα εντός και εκτός της Ελλαδικής περιοχής, εντός και εκτός της Οθωμανικής επικράτειας.

Είναι καιρός μέσα από αυτά τα αρχεία να αναδειχτούν αυτές οι πτυχές. Καλώ και εγώ το σώμα να δηλώσει την αναγκαιότητα της μετάφρασης των κωδίκων αυτών από τους φορείς που ειπώθηκαν προηγουμένως Υπουργείο Παιδείας ή κάποιο Πανεπιστήμιο με κάποιους μεταφραστές υπό την επίβλεψη κάποιων καθηγητών.

Τζήμα: Να πω επικουρικά για το ερώτημα του κ. Μελιόπουλου, τα Γ.Α.Κ. εποπτεύει το Υπουργείο Παιδείας.

Μελιόπουλος: Βλέπουμε ότι είναι ένα σημαντικό θέμα η μετάφραση των κωδίκων, εδώ ως απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Βέροιας, να πω ότι υπάρχουν ευθύνες γιατί από το 1912

ή αργότερα αυτοί οι κώδικες δεν μεταφράστηκαν, όπως πιθανόν και πολύ άλλοι οι οποίοι χάθηκαν ίσως όμως δεν είναι του παρόντος.

Πρέπει να ληφθεί συγκεκριμένη απόφαση και λέμε εμείς ως Λαϊκή Συσπείρωση, η μετάφραση να γίνει άμεσα για να μην κινδυνέψουν να καταστραφούν. Πρέπει να γίνει με ευθύνη του Κράτους και του αρμοδίου Υπ. Παιδείας με την εξασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδότησης.

Δήμαρχε, Αντιδήμαρχε κ. Μπατσαρά, εσείς που είστε διοίκηση στον Δήμο, όλα αυτά πρέπει να συμπεριληφθούν στην απόφαση αλλιώς θα είναι ένα ευχολόγιο που δεν ξέρω αν θα οδηγήσει και πουθενά.

Το Δ.Σ. μετά από διαλογική συζήτηση αφού έλαβε υπόψη:

1.- Το από 13-10-2021 εισηγητικό σημείωμα της αντιδημάρχου παιδείας Συρμούλας Τζήμα.

2.- Την από 7-10-2021 επιστολή του Π.Πυρινού.

3.- Τις διατάξεις του άρθρου 65 του ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 72 του ν.4555/2018 και του άρθρου 67 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 74 του ν. 4555/2018 και τροποποιήθηκε από τα άρθρα 177 και 184 του ν.4635/2019

Αποφασίζει Ομόφωνα

A) Εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη του για την αναγκαιότητα μετάφρασης των Οθωμανικών Κωδίκων που φυλάσσονται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους του Νομού Ημαθίας

B) Εξουσιοδοτεί τον Δήμαρχο Βέροιας Κωνσταντίνο Βοργιαζίδη για την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης του Δ.Σ. στα αρμόδια υπουργεία και τις περαιτέρω ενέργειες

